श्री क्षेत्र सिध्दगिरी महासंस्थान, कणेरी मठ, ता. करवीर,जिल्हा-कोल्हापूर यांच्यामार्फत दि.२०.०२.२०२३ ते २६.२.२०२३ रोजी आयोजित "सुमंगलम पंचमहाभूत महोत्सव" साठी निधी उपलब्ध करुन देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग शासन निर्णय क्रमांक: सुपंलोक २०२३/प्र.क्र.१९/ता.क.१

१५ वा मजला, नवीन प्रशासकीय इमारत, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ दिनांक:- १० फेब्रुवारी, २०२३

- संदर्भ:-१) जिल्हाधिकारी, कोल्हापूर यांचे पत्र क्र.पीए/एसआर-१७/२०२३, दिनांक ०२ फेब्रुवारी, २०२३
 - २) जिल्हा माहिती कार्यालय, कोल्हापूर यांचे पत्र क्र. जिमाका/को/सुमंगलम पंचमाभूत महोत्सव/४६९/३/२०२३, दिनांक ०१ फेब्रुवारी, २०२३.

प्रस्तावना:-

श्री क्षेत्र सिध्दीगिरी महासंस्थान कणेरीमठ, कोल्हापूर यांच्यामार्फत "सुमंगलम पंचमहाभूत महोत्सव" दिनांक २० फेब्रुवारी,२०२३ ते दिनांक २६ फेब्रुवारी,२०२३ रोजी आयोजित करण्यात येणार आहे. सदरहू लोकोत्सवाच्या अनुषंगाने मा. मुख्यमंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक १० जानेवारी,२०२३ रोजी बैठक आयोजित करण्यात आली होती. सदर लोकोत्सवाच्या यशस्वी आयोजनासाठी शासनस्तरावरुन योग्य ते सहकार्य करण्याबाबत पूज्य श्री अदृश्य कांडसिध्देश्वर स्वामीजी यांनी सदर बैठकीमध्ये विनंती केली होती. त्यानुसार मा. मुख्यमंत्री महोदयांनी प्रस्तावित सुमंगलम पंचमहाभूत लोकोत्सवाच्या अनुषंगाने शासनस्तरावरुन लागणाऱ्या सहकार्याबद्दल आश्वस्त केले होते. तसेच शासनामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या विविध लोकोपयोगी योजना, शासनामार्फत करण्यात आलेल्या विविध विकासकामांची माहिती दृकश्राव्य व इतर माध्यमांद्वारे या लोकोत्सवास भेट देणाऱ्या अंदाजे ३० लाख नागरिकांपर्यंत पोहचविण्यासाठी सदर लोकोत्सवामध्ये प्रदर्शनी (स्टॉल्स) उभारण्याबाबत सर्व मंत्रालयीन विभागांना निर्देश देण्यात आले आहेत.

भारतीय संस्कृती व परंपरेचा आधार घेता, नव्याने निर्माण होणारे प्रश्न सोडवण्यासाठी पृथ्वी, जल, अग्नी, वायू आणि आकाश या पाच तत्वांच्या अनुषंगाने अनेक चांगल्या बाबी पूरक आहेत, हे लक्षात घेऊन जनमानसांत या विषयांची माहिती पोहोचिवणे, जनजागृती करणे, प्रदर्शन-व्याख्याने-स्पर्धा-उपक्रम आदी आयोजन करुन, त्यांची जीवनशैली बदलण्यासाठी उद्युक्त करणे, यासाठी देखील दिनांक २० ते २६ फेब्रुवारी, २०२३ दरम्यान पंचमहाभूत महोत्सव आयोजित करण्यात आला आहे. यामध्ये माती (पृथ्वी), पाणी (जल), ऊर्जा (अग्नी), हवा (वायू), आकाश अशी पाच विषयांची दालने, त्यांचे महत्व, गुणधर्म, उपयोग, वापर, गैरवापर, चांगले आणि वाईट परिणाम/दुष्परिणाम, प्रश्न/समस्या, त्यावरील उपाय, आवश्यक जीवनशैली बदल अशी विश्वव्यापक परिणाम करणारी मांडणी /प्रतिकृती, प्रयोग, इत्यादीबाबत माहिती सदर आयोजित महोत्सवात केली जाणार आहे. सदर महोत्सवास निधी उपलब्ध करुन देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

पंचमहाभूत लोकोत्सव २०२३ अंतर्गत पर्यावरण संरक्षण व संवर्धनाबाबत जनजागृती करण्यासाठी आवश्यक असलेला निधी रक्कम रुपये २,८४,३०,६६८/- (अक्षरी दोन कोटी चौ-याऐंशी लाख तीस हजार सहाशे अडुसष्ट फक्त) सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ,मुंबई यांना उपलब्ध करून देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर निधीचा विनियोग शासनाने विहित केलेल्या कार्यपद्धतीचा अवलंब करून महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई यांनी करावा. तसेच निधी विनियोगाबाबत उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.

- २. सदर प्रयोजनार्थ होणारा खर्च हा निधी मागणी क्र. यु ४, ३४३५ परिस्थितीकी व पर्यावरण, (०२) (१३) पर्यावरण विषयक जनजागृती, शिक्षण व बदल कृती योजना (कार्यक्रम) ३४३५१३०२, सहायक अनुदाने (वेतनेतर) मुख्य- लेखाशिर्षाखाली सन २०२२-२३ या वर्षासाठीच्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा व त्याच लेखाशिर्षाखाली वर्गीकृत करण्यात यावा.
- ४. वरील अनुदानाबाबत सहसचिव(रोखशाखा), पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय, मुंबई हे नियंत्रक अधिकारी राहतील. सदर रक्कम आहरित करण्यासाठी कक्ष अधिकारी, रोखशाखा, पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. त्यांना सदर अनुदान म.को.नि.४४ मधील नमुन्यातील देयकान्वये महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई यांना संवितरीत करण्याचे अधिकार देण्यात येत आहेत.
- ५. प्रस्तूत शासन निर्णय वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक क्रमांक अर्थसं-२०२२/प्रक्र.४३/अर्थ-३, दिनांक ०४ एप्रिल, २०२२ अन्वये प्रशासकीय विभागास प्रदान केलेल्या अधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे. तसेच प्रमाणित करण्यात येते की, दिनांक ०४.०४.२०२२ रोजीच्या शासन निर्णयातील परिशिष्टातील अनु.क्र. २ व ९ मधील अटींची पुर्तता होत आहे, तसेच वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक क्रमांक अर्थसं-२०२२/प्रक्र.४३/अर्थ-३, दिनांक ०४ एप्रिल, २०२२ रोजीच्या शासन निर्णयातील अटी व शर्तीनुसार वितरित करण्यात येत आहे.
 - 1) वित्त विभागाच्या परिपत्रक क्रमांक अर्थसं-२०२२/प्रक्र.४३/अर्थ-३, दिनांक ०४ एप्रिल, २०२२ च्या परिशिष्टातील अनुक्रंमांक ९ मधील ३१ वेतनेतर सहायक अनुदाने या बाबीखालील खर्च करण्यास विभागाला अधिकार प्राप्त झाले असून सदर परिपत्रकातील नमूद अटींची पूर्तता करण्यात आली आहे.
 - ॥) वित्त विभागाच्या परिपत्रक क्रमांक अर्थसं-२०२२/प्रक्र.४३/अर्थ-३, दिनांक ०४ एप्रिल, २०२२ च्या परिशिष्टातील अनुक्रमांक १,३,४,५,६,७ व ८ या प्रकरणी लागू नाही. तसेच सदर परिशिष्टातील अनुक्रमांक ४ बाबत नमूद करण्यात येते की ही योजना केंद्र पुरस्कृत बाहय सहाय्यित योजना नाही.
 - ॥) वित्त विभागाच्या परिपत्रक क्रमांक अर्थसं-२०२२/प्रक्र.४३/अर्थ-३, दिनांक ०४ एप्रिल, २०२२ च्या परिपत्रकासोबतच्या परिशिष्टातील अनुक्रमांक २ च्या अनुषंगाने नमूद करण्यात येत की, सदर योजनेच्या स्वरुपात अथवा व्याप्तीमध्ये कसलाही बदल करण्यात आलेला नाही. तसेच

परिशिष्टातील अ.क्र.९ संदर्भातील तपासणी सूचीमधील अनुक्रमांक १,२,३ व ४ मध्ये नमूद करण्यात आलेल्या अटींची पूर्तता होत आहे. तसेच सदर अनुक्रमांक ९ संदर्भातील तपासणी सूचीमधील अनुक्रमांक ५ ते १० या प्रकरणी लागू नाही.

- ६. या शिवाय वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक क्रमांक संकीर्ण २०१६/प्र.क्र.३१/कोषा.प्रशा-५, दिनांक १०.०५.२०१६ अन्वये परिच्छेद क्र.४ मधील खालील बाबींची पूर्तता होत आहे.
 - 9) विभागास प्रदान वित्तीय अधिकाराबाबत वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक क्र अर्थंस २०१८/प्र.क्र.६९/अर्थ-३ दिनांक ०२.०४.२०१८ मधील परिच्छेद क्र.६ (अ) नुसार रु.५ कोटी पर्यंतच्या अनावर्ती योजनेच्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता देण्याचे अधिकार प्रशासकीय विभागांना आहेत.
 - २) सुमंगलम पंचमहाभूत महोत्सवासाठी रूपये २,८४,३०,६६८/- (अक्षरी दोन कोटी चौऱ्याऐंशी लाख तीस हजार सहाशे अडुसष्ट फक्त) इतका निधी प्रस्तूत शासन निर्णयाद्दारे वितरित करण्यात येत आहे.
 - ३) सदर महोत्सवासाठी मागील तीन महिन्यात कोणताही निधी मंजूर करण्यात आलेला नाही.
 - ४) "मागणी क्र. यु ४, ३४३५ परिस्थितीकी व पर्यावरण, (०२) (१३) पर्यावरण विषयक जनजागृती, शिक्षण व बदल कृती योजना (कार्यक्रम) ३४३५१३०२, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)"या मुख्य लेखाशिर्षाखाली कोणतेही संक्षिप्त देयक प्रलंबित नाही.
 - ५) सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई यांच्याकडून पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभागास कोणतेही येणे बाकी नाही.
 - ६) तसेच उपरोक्त शासन निर्णयाच्या "अ" मधील परिच्छेदातील ६,७,८,९ या बाबी लागू नाहीत.
- ७. प्रस्तूत शासन निर्णय वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक क्रमांक अर्थसं-२०२२/प्रक्र.४३/ अर्थ-३, दिनांक ०४ एप्रिल, २०२२ अन्वये प्रशासकीय विभागास प्रदान केलेल्या अधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्यांचा संगणक संकेतांक २०२३०२१०१३१९५१४५०४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(मनोहर बंदपट्टे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २) मा. उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.

- ३) मा.पालकमंत्री, जि.कोल्हापूर.
- ४) मा. मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ५) मा. प्रधान सचिव, (पर्यावरण व वातावरणीय बदल) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ६) सदस्य सचिव,महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ,सायन, मुंबई-२२.
- ७) संचालक (पर्यावरण), पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ८) जिल्हाधिकारी, कोल्हापूर.
- ९) श्री क्षेत्र सिध्दगिरी महासंस्थान, कणेरी मठ, ता.करवीर जि.कोल्हापूर
- १०) निवडनस्ती.